

Kaupunkiviljelyä Savossa

KAUPUNKIVILJELYÄ INKILÄNMÄELLÄ KOKEILU 2018

<https://www.martat.fi/marttapiirit/savo/kaupunkiviljelya-inkilanmaella/>

<https://www.facebook.com/kaupunkiviljelya/>

KOKEILUSSA TAPAHTUI

Toukokuussa 2018 Kuopiossa, Inkilänmäen kaupunginosassa sijaitsevaan Tätilän pihapiiriin perustettiin kaupunkiviljelykokeilu kohde. Viljelmän perustamistilaisuus oli 28.5. Marjatarhan vierelle koottiin kolme viljelylaatikkoa. Kaksi oli kooltaan 280x120 cm ja kolmas 80x120. Laatikot täytettiin mullalla ja biohiilellä. Infotaulu pystytettiin ja postilaatikkoon varattiin vieraskirja ja kokeilun esitteitä. Viljelylaatikoissa kasvatettiin kesän aikana 25 erilaista kasvilajia. Lajit olivat yleisiä kotipuutarhoissa viljeltäviä lajeja, mutta joukossa oli myös erikoisempia kasveja. Lisäksi asukkaat perustivat pihaan kurpitsapenkin, jossa kesän aikana kasvoi useita kurpitsalajikkeita. Asukkaiden viljelyryhmä vastasi viljelmän hoitotöistä.

Kesäkuu oli kylvöjen ja istutusten sekä yhteisen tekemisen ja pelisäännöistä sopimisen aikaa. 12.6. järjestettiin toinen avoin tilaisuus. Istutettiin kasveja, kunnostettiin kurpitsoille kasvupaikkaa, neuvottiin ja vaihdettiin tietoja ja taitoja. Jätekukko oli mukana neuvomassa lajittelusta ja kierrätyksestä. Tätilässä aloitettiin kompostointi. Asukkaat ottavat vastuuta kokeilusta. Viljelyryhmä kokoontuu tilaisuuden jälkeen ja sopii hienosti vastuun hoitovuoroista. Tieto kokeilusta on levinnyt ja kiinnostusta on laajemmaltikin.

Heinäkuussa sato venähtää huomaamatta, mukavasti on maisteltavaa ja myös satoa viljelyryhmäläisten ruokapöytiin. Utelijoita käy kurkistelemassa harsojen alle ja jotkut uskaltavat kirjoittaa vieraskirjaan. Sato kasvaa kohisten, herkutellaan salaatilla ja pikkuvihanneksilla. 12.7. oli kolmas avoin tilaisuus. Kerrottiin viljelystä ja kasveista, herkuteltiin osallistujien kanssa kasvimaan sadolla. Moni koki uusia elämyksiä, makuja ja mahdollisuuksia. Käyttövinkkejä ja säilöntäniiksejä. Neuvonta kasvituholaisten ja -tautien tunnistamisesta ja torjunnasta oli suosittua.

Elokuussa satoa tulee jo mukavasti. Keittiöjätteen kompostointi on lähtenyt hyvin käyntiin, lajittelu sujuu ja kompostori höyryää. 12.8. järjestettiin neljäs avoin tilaisuus asukasyhdistyksen perinnepäivätapahtuman yhteydessä. Neuvonnassa ovat erikoisesti perinnekasvit esillä. Lisäksi maistellaan kasvimaan satoa ja tutustutaan palkokasvien käyttöön. Kokeilu oli esillä Kuopion elonkorjuujuhilla. Tapahtumat vetävät väkeä ja kokeilusta ollaan tietoisia. Viljelyryhmä on huolehtinut hoitotöistä loistavasti.

Syyskuun Sadonkorjuutapahtuma 12.10. oli viides avoin tilaisuus. Puutarhan satoa oli esillä, erikoisesti mahtavia kurpitsoita ihasteltiin. Tapahtumassa neuvottiin kasvien käyttöä ja säilöntää. Herkulliset maistiaiset katosivat parempiin suihin ja saivat kiitosta! Esiteltiin mausteyrtejä ja opastettiin syyskylvöissä. Lisäksi asukkaita oli tullut paikan päälle myymään/vaihtamaan oman puutarhan ylimääräistä satoa. Tässä tilaisuudessa toteutui viimeistään yhteisöllisyys ja näkyi myös neuvonnan tarve/kysyntä.

Kaupunkiviljelyä Savossa

KAUPUNKIVILJELYÄ INKILÄNMÄELLÄ KOKEILU 2018

<https://www.martat.fi/marttapiirit/savo/kaupunkiviljelya-inkilanmaella/>

<https://www.facebook.com/kaupunkiviljelya/>

KOKEILUN SATOA

Tapahtumia, tilaisuuksia, esittelyjä ja kokoontumisia kokeilun aikana oli yhteensä 15, näissä osallistujia oli 367 henkilöä. Lisäksi muita kävijöitä niin, että osallistujatavoite 500 henkilöä toteutui hienosti. Lisäksi kokeilu oli esillä useissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Median kautta kokeilusta levisi tietoa laajasti.

Kaupunkiviljely sopi hyvin neuvonnan välineeksi ohjattaessa ekologisiin kulutusvalintoihin. Kokeilussa saatiin myönteisiä tuloksia yhteisöllisen kaupunkiviljelyidean käytännön toteutuksesta ja soveltuvuudesta kaupunkiympäristöön. Kokeilu toimi asukkaille esimerkkinä ja saadun kokemuksen kautta he voisivat kokeilla viljelyä myös itse. He pitivät toimintaa yhteisöllisyyttä lisäävänä, ilahduttavana ja tarpeellisenä. He innostuivat ja kiertotalouden edistäminen tuli osaksi monen arkipäivää. Opittu uusi tieto vaikutti myös asenteisiin ja käyttäytymiseen. Resurssiviisaus ja kiertotalouden edistäminen omissa teoissa sekä halu yhteisölliseen toimintaan tulivat esille keskusteluissa ja palautteessa. Viljely ei ollutkaan vaikeaa, kuten aiemmin oli luultu. Moni kertoi aloittavansa kaupunkiviljelyn ensi keväänä, tämän esimerkin tukemana.

Itä-Puijon asukasyhdistys kertoi saaneensa kokeilun myötä raikkaan tuulahduksen uusia toimintaideoita. Kaupunkiviljelykokeilu edisti yhteisöllisyyttä ja oli toimintaa, joka lisäsi osallisuutta ja yleistietoutta. Asukkaat olivat kiinnostuneita kaupunkiviljelystä ja yhteisöllistä viljelytoimintaa jatketaan kohteessa tulevana vuosina, jos asukkaista saadaan koottua sopivan kokoinen ryhmä viljelysten hoitamiseen. Asukasyhdistys näkee mahdollisuuden kehittää toimintaa eteenpäin esimerkiksi niin, että yhdistys olisi tukemassa halukkaiden asukkaiden viljelytoimintaa tarvikkeiden osalta. Muut yhteistyötahot pitivät myös kokeilua onnistuneena ja ovat tehneet alustavia suunnitelmia vastaavan tyypiseen toimintaan myös ensi kesälle.

Kokeilun toteuttaja, Savon Martat ry:n jatkaisi mielellään samanlaista toimintaa resurssien sen salliessa. Vastaavia viljelykohteita voisi hyvinkin olla useammassa kaupungissa ja kohteessa Savon alueella. Käytännön kokeilun ja neuvonnan avulla opitaan parhaiten uusia tietoja ja taitoja resurssiviisaasti ja kiertotaloutta edistäen. Lämmin kiitos KierRe-hankelle, joka mahdollisti tämän loistavan kokeilun toteuttamisen. Erikoiskiitos mahtavasta yhteistyöstä yhteistyötahoille, aktiiviselle viljelyryhmälle, alueen asukkaille ja kaikille kokeilun toimintaan osallistuneille.

Toivotaan että kaupunkiviljely juurtuu yleisemmin koko Savoan!

Kokeilun toteutti Savon Martat yhteistyössä Itä-Puijon Asukasyhdistyksen, Kuopion Puutarhaseuran ja Hyötykasviyhdistyksen Kuopion osaston kanssa. Kokeilu on yksi Kiertotalouden ja resurssiviisauden toteuttaminen Pohjois-Savossa (KierRe) –hankkeen kokeiluista.

Lisätiedot Savon Martat ry tiina.ikonen@martat.fi